

# CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi  
észét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidi-  
jak küldendők.  
Kéziratok nem adóznak vissza.

Felolós szerkesztő: Éder János.  
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:  
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko  
Egyes szám ára 8 fillér.  
Megjelen minden vasárnap reggel

## 1848-1911.

Irta: Éder János.

Már több, mint félszázada in-  
nen-onnan 63 éve mult annak,  
hogy a demokratikus eszmék,  
messze nyugatról átplantálódtak  
ide, keletre és megtestesítették 1848  
március 15 ikét.

Hogy mi volt az 1848. már-  
cius 15-ike, arról itt annál is in-  
kább nem akarunk, de felesleges  
is írunk: amennyiben ezzel az  
eszmével tisztában van mindenki,  
aki a magyar történelem ide vo-  
natkozó lapjait szemléli, vagy aki  
minden évben meghallgatja azokat  
a szónokokat, akik nyilvánosan,  
kint az Isten szabad ege alatt,  
vagy bent az e célre összegyűjtött  
banquetteken, társas ebédeken vagy  
vacsorákon isznak és esznek a  
„nagy nap emlékére“.

Hogy mi volt 1848 március  
15-ike, azt mi, de nem csak mi:  
hanem mindazok, akik a szabad-  
elvű, a demokratikus eszmék hivei  
és harcosai, jól tudjuk.

Jogot a jogfosztottaknak! sza-  
badság, egyenlőség és testvériség!

Valamint egyenlők vagyunk,  
egyenlőknek teremtett bennünket  
a világegyetem nagy Építő mes-  
tere, a Mindenható. és mindentudó  
nagy Isten, ugy legyünk egyen-  
lők, ugy legyünk egyjogúak a  
világi törvények előtt is.

Ezt a nagy eszmét hirdette és  
akarta megvalósítani Kossuth La-  
jos, ezért a nagy eszméért szált  
sikra Széchenyi István, Deák Fe-  
rencz, Vesselényi Miklós és ezt a

nagy eszmét hirdette és énekelte  
meg a magyar szabadság, a radi-  
kális eszmék apostola: a magyar  
népköltő: Petőfi Sándor, aki  
ezért az eszméért vértanu halált  
szenvedett az orosz zsarnökság  
szolgahada előtt.

Értsük meg egymást t. uraim!  
1848 március 15-én: midőn Pe-  
tőfi Sándor elszavalta a „Talpra  
Magyart“. Midőn Kossuth Lajos a  
magyar nemzet szabadságáért sikra  
szált a bécsi kamarilla nemzetrontó  
politikájával szemben, nem csak a  
magyar nemzet függetlenségét hir-  
dette: hanem az egyenlőséget: a  
radikális eszmék megvalósítását is  
zászlójára írta. Azt akarta, azért  
szált sikra, hogy e haza minden  
polgára, vallás és nemzeti kü-  
lönbség nélkül, egyenjogu legyen.

Azt akarta, hogy sem vagyoni  
sem felekezeti, sem nemzetiségi te-  
kintetben egyik honpolgárt a má-  
siktól ne válassza el semmi. Azt  
akarta, hogy Kárpátoktól az Ad-  
riáig szabad legyen mindenki,  
egyenlők legyünk mindnyájan, ne  
legyen különbség ember és ember  
között.

A tökéletes, a hamisítatlan  
egyenlőséget akarta Kossuth La-  
jos megvalósítani, ezért a nagy  
eszméért lelkesedett és írta meg  
szavalta el a „Talpra Magyart“. Petőfi,  
ezért a nagy eszméért har-  
coltak és szenvedtek vértanu ha-  
lált a szabadságharc felkent baj-  
nokai, vértanui. Örömmel jegyez-  
hetjük fel, hogy ma: midőn 1848  
március 15-ikének immár 63. éve  
mult, a magyar nemzetben nem,

hogy kihalt volna a nagy nap  
emléke: hanem azt lehet mondani,  
minden évtorduló alkalmával meg  
ujjul, újra éled és 63 év mulva  
minden évben nagyobb és nagyobb  
lelkedéssel ülnek meg a szabad-  
ság hajnalhasadásának évfordulóját.

A szabadság, egyenlőség és  
testvériség nagy napjának emlék-  
ünnepét ma már, megünneplik  
széles e hazában, párt és felekezeti  
de nemzetiségi különbség nélkül  
a kárpátok sziklabérceitől, addig  
még a magyar folyók és tenger  
határolja e haza földjét. De meg-  
ünneplik tul az oceánon, Amerika  
földjén, az Unióba, a szabadság,  
egyenlőség és testvériség földjén,  
a demokrácia igazi sférájában.

Hegy Antal a csongrádi füg-  
getlenségi és 48-as párt alelnöke,  
a csongrádi Casinó estélyén azt  
mondotta, hogy *nem elég minden  
évben inni és enni a szabadság  
egyenlőség és testvériség évfordulója  
alkalmával: hanem azt szívünkhbe  
kell vésni és megtartani.*

Hát Hegyi Antal főtitkarendő  
ur, a csongrádi 48-as és függet-  
lenségi kör alelnökének kijelenté-  
sével egyetértünk. Igaza van!

A 48-as eszméket nem csak  
eszem-izszommal, nem csak a szó-  
széken frázisokkal: hanem tényleg  
meg kell valósítani. Meg kell va-  
lósítani azokat az eszméket is,  
melyeket Kossuth Lajos a közbe-  
jött szabadságharc miatt meg nem  
valósított, de amelyeket, ha a sza-  
badság ügy diadalra jutott volna  
megvalósított volna.

Meg kell valósítani: Az álta-

## TÁRCA

### A Franklin Kézi Lexikona.

Megjelent végre évekre terjedő elő-  
készlet után a három kötetes Franklin  
Kézi Lexikona első kötete. Izléses, finom  
és tartós kötésű, terjedelmes de nem  
nehézkés sőt könnyű kezelésű kötet,  
lexikonoknál szokatlanul szép, nagy, jól  
olvasható betűi szinte ingerlik a szemet  
az olvasásája. Nem ijeszt vissza a sok  
anyagot kevés térre zsufolni akaró,  
szemrontó apró nyomás; a papiros  
szépsége, a nyomás gondossággal előre is  
bizalmat kelt hogy szolid, praktikus, meg-  
bizható könyvet kaptunk a kezünkbe. S  
csak egy-két cikkkét kell elolvasnunk, hogy  
meggyőződjünk róla: ez a lexikon nem  
elméleti meggondolások, hanem teljesen  
praktikus szempontok szerint, a művelt  
ember szükségletét szem előtt tartva kész-  
ült. Nem ad hosszú, adathalmazal tulter-  
heit olvasmányokat cikkeiben, nem kíván  
olvasójától, a ki keres benne valamit,  
órákra terjedő tanulmányt, hanem röviden

tömören és mégis világosan, mindenki  
számára érthető módon közli azt, a mire  
az embernek a hirtelen tájékozódás céljá-  
ból szüksége van. Nincs tehát benne  
semmi fölösleges, ellenben megvan benne  
minden, a mit a lexikonból tudni akar az  
ember. Senki sem nyul azért a lexikonhoz,  
hogy hosszas buvárkodással merüljön el  
cikkkéiben, hanem azért, hogy azt az egy  
adatot, pillanatnyi felvilágosítást, a melyre  
szüksége van, hamar és könnyen meg-  
találja. Ennek voltunk hijával eddig s ezt  
adja meg a Franklin Kézi Lexikona. Köny-  
vespolczunk egy régi érzett hiányát pótolja  
ki s ebben valóságos kulturális jelentősége  
van, művelődésünk egy fontos segédesz-  
közzel gvarapodott általa. Bizonyos, hogy  
nem fogják bezárni a könyvszekrénybe,  
azok közé a könyvek közé, melyek épen  
csak hogy megvannak, de alig veszik  
őket kézbe, hanem hamar meggyőződnek  
róla, mennyire okos tanácsadót nyertek  
benne, s lapozgatják mindennap, felvilág-  
osítást, tanácsot kérve tőle munka, társal-  
gás, újségolvasás közben, szóval mindig,  
valahányszor fennakad az ember valami

adaton, a melyet tudni szeretne. A nagy  
encyclopaediák olyan bőven adnak min-  
dent, hogy az ember sokszor inkább le-  
mond a lapozgatásukról, semhogy a sok  
rá nézve fölösleges dolog közül kikeresse,  
a mit tudni akar s így hamarosan egyát-  
talan le is szokik róla, hogy hozzájuk  
folyamodjék. A Franklin Kézi Lexikona  
ellenkezőleg a maga könnyed, világos  
rövidségével, felvilágosításainak gyors-  
ságával magához szoktatja az embert, föl-  
kelti benne a lapozgatást szükségérzetét.  
S hogy mekkora gondnal van összeállítva,  
mily pontosan mérlegelték, mint kell benne  
fölvenni, mit nem, arról meggyőződhetik  
mindenki, ha csak egy kicsit is belenéz.  
Ebben a mnnkában a szakemberek egész  
tábora vett részt, közel száz munkatárs,  
köztük kiváló hírű tudósok, egyetemi ta-  
nárok, akadémikusok, jeles írók. A fel-  
dolgozott anyag roppant tömegét jellemzi,  
hogy 35,000 czimzó van a három kötet-  
ben megmagyarázva, több mint 3000 ha-  
sábon, közel 200,000 sorban, másfél mil-  
lió szóval, mintegy hat és félmillió betű-  
vel. Az amugy is lehetőleg szemléletesen

lános titkos egyenlő községi választó jogot.

II. Meg kell valósítani; a kötelező, ingyenes állami népoktatást.

III. Meg kell valósítani; a progressív adózási rendszert.

IV. Meg kell valósítani; a hitbizományok és a latifundiumok eltörlését.

V. Meg kell valósítani; a szabad szervezkedési és gyülekezési jogot.

VI. Meg kell valósítani a szabad gondolkodás és szabad véleménynyilvánítást, szóval a lelkiismereti szabadságot.

Ha ezeket az eszméket, melyek az 1848. március 15-ikének természetes következményei, akarja, aláírja és kívánja megvalósítani főtisztelendő Hegyi Antal plébános ur, a 48-as és függetlenségi párt illustis alelnöke, úgy elismerjük, hogy igazi apostola a nagy Kossuth Lajos hagyományainak, de ha ezek közül csak egyetlen-egyet is kihagyja programjából, hát akkor konstatálnunk kell, hogy ő is mint annyi száz és ezer mű hazafi csak talmi 48-as.

Ne frázisokat eresszünk már egyszer a szélnek 1848 március 15-ikének emlékünnepe: hanem az eszmékért lépünk sorompóba!

## ÜJDONSÁGOK.

— 1848 Március 15. Az 1848 március 15-ikének emlékét, meg a szokottnál nagyobb kegyelettel ünnepelték meg egy a nagyközönség, mint az egyes egyletek. A 48-as és függetlenségi párt a m. vasárnap a Kossuth szobor előtt tartott ünnepélyt. Az ünnepély szónoka főtisztelendő Hegyi Antal Csongrád város bírja volt, aki dícséretére legyen mondva olyan higgadt, az ünnepély komolyságát emelő beszédet tartott, amiből eddig szokva nem voltunk. U. i. eddig, hozzá voltunk szokva, hogy a 48-as honfiai, valósággal kisa-játították maguknak az 1848 március 15-ikének emlékét és ezzel együtt a hazafiságot is. Tudtunkkal Hegyi Antal volt az első, aki kimondotta, hogy ez az emlékünnepe nem egy párté: hanem párt és felekezeti különbség nélkül az egész nemzeté; tehát nemzeti ünnep. Ugyancsak Hegyi Antal volt az, aki a Casinó estélyen a renitens intelligencia visszavonulását tette szóvá a Cassinótól, szóval azt látjuk, hogy Hegyi Antal igazán áttérzi az intelligencia hivatását a társadalom és a politika színterén.

A „Polgári Kör“, az „Ipartestület“

tárgyalt anyagot még szemléletesebbé teszi a nagyszámu és valóban pompás kivitelű képek. Százhusznál több képes táblán összesen mintegy 1400 képet ad a lexikon; ezek közül mintegy husz képes táblán több mint 400 színes kép, olyan kivitelben, amely megfelel a mai sokszorosító technika legmagasabb kivánalmainak. Kitűnően olvasható szedéséről és nyomásáról már volt szó. Még egy nagyon jól bevált újítás is van a Franklin Kézi Lexikon külön kiállításában: minden lap tetején, pregnáns, feltűnő betűkkel szedve, rajta van a lapot kezdő és végző címszó. Hogy ez mennyire megkönnyíti a keresést, azt tudja mindenki, aki szokott lexikont forgatni. Tartalmának gazdagságához és kiállításának előkelőségéhez képest nagyon olcsónak mondható a Franklin Kézi Lexikonának ára. A három pompás kötet bolti ára 54 korona.

és egyéb egyesületek is méltó módon ünnepelték meg 1848 március 15-ikének emlékét.

— Szövetkezeti közgyűlés. A Csongrádi felszámolás alatt lévő Fogyasztási és Értékesítő szövetkezet e hó 25-én d. u. 3 órakor az áll. polg. fiúiskola rajztermében tartja meg éves rendes közgyűlését, melyre a tagokat ezúton is figyelemztetjük.

— A köztisztaság és egészség. Nem kell azt magyaráznunk, hogy az egészségügy legelőkelőbb követelménye a köztisztaság. Szennyes, piszkos községekben a közegészségügy a legszomorubb állapotban van. Egy község közegészségügyi állapota mindig a csatornázási rendszertől függ, hogy a levelető csatornák miként vannak elkészítve. Egy szakértő kulturmárnoktól hallottuk, hogy eltekintve a primitív szerkezetű, a mi községünk vízlevezető csatornái elég ügyesen vannak tervezve és elkészítve. Ugy annyira, hogy ha csak tisztán kezeltetnek, hát az esőzések alkalmával ezeken a primitív szerkezetű csatornákon keresztül a holt tiszta medrébe folyik. Ezeket a csatornákat pedig annak idejében L. Tóth István tervezte és készítette, tehát ha egyéb érdeme nem is lenne, de ezt neki lehet köszönni. Örömmel tapasztaltuk, hogy a t. előjáróság ezeket a vízlevezető csatornákat most rendszeresen kezelteti és p. u. a zsinórutcsában már el is készítették a levelető csatornákat. Azonban másrészt meg azt kell tapasztalnunk, hogy a kész csatornák jó karban tartásáról nem gondoskodik a t. előjáróság, sőt mi több, elnézi, hogy a kész csatornák eliszapolódnak, elpusztuljanak. E nézi azt, hogy a levelető csatornákat kocsival, lovakkal összevissza vágják és azok szekér kocsi állásoknak, kirakodó helyeknek használtassanak fel, minek következtében az ilyen felvágott, összevissza roncsolt vízlevezető csatornákból a víz le nem folyhat, meggyülemlik, megposzad, bűzhődött egészségellen, ragályterjesztő lesz. Igazán oszdatatos dolog, hogy a t. rendőrbiztos urnak ezek az állapotok nem tűnnek a szemébe.

Nekünk egy csopót sem esik jól, hogy ezeket mizerábilis állapotokat kénytelenek vagyunk megszűntetni, de már több ízben figyelemztetve lettünk hirlapírói kötelességünkre. Már hiszen a helvi lapoknak nem az a célja, hogy országos politikával foglalkozzanak, hanem a község édekével, ami elsősorban a közegészségügy ellenőrzésében nyilvánul. Utóvégre is, nem akarunk minden panasszal a rendőrségre vagy esetleg a főszolgabíróságra szaladni. Bar csak erre se adtak volna alkalmat, hogy ezt megszűntessük. De hát ez a legeminensebb közérdek.

— Duna-Tisza csatorna. Akik eddig kétkedtek ennek a nagy technikai műnek a megvalósításában, ma már minden kétséget kizárólag a tények előtt állanak. Hieronymi Károly, Csongrád volt képviselőjelöltje. m. kir. ipar és kereskedelmi miniszter ur, a költségvetésének tárgyalása alkalmával benyújtja a törvényjavaslatot a Duna-Tisza közötti csatorna kiépítésére, még pedig a csongrádi betorkolással. Így bosszujga meg magát egy igazi gavalier, illustis államférfi, azért: amiért itt elbukatták. Tanulhatnak tőle azok, akik más-ként gondolkoznak.

— Betyár nóták címmel Pozsár Antal két magyar dalt szerzett, mely 1 kor. 60 fillér. A két dal: Süvit a szél... és Tisza partján van egy kis ház — ének és zongorára van írva. Pozsár hivatott népdal-szerző, akinek a nótáit nemsokára az egész országban dalolni fogják.

— A Pesti Hirlap vidéki esetekben olvastuk a következőt. Öreg Solya bácsi a csongrádiak híres volt kántora valahányszor bucsuztatót rendeltek nála nagy számba fogott. A végen kivágta.

Hetvenhárom forint kilencvennégy krajcár az ára.

Valaki megkérdezte egyszer: Mondja csak Solya bácsi miért nem mond neki kerek számot?

Hát csak azért hogy a paraszt ne tudja kiszámítani mennyi esik belőle egy versre.

— Felülfizetések. Az izr. ifjuság által rendezett dalestélyen felülfizettek. Dr. Kalmár Zoltán ur 2 k. Ausländer Jenő, Bátor Géza, Bloch Adolf, Ehrlich Márton, Wolf Miksa; Sperlinger Soma, Kalmár Béla urak 1—1 K. Özv. Rosenfeld Izidorné urnő 50 f. és Szendrői Sándor ur 60 f. Melyert ezúton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

— Sorozás. Alig lett megszavazva az országgyűlés által az idej ujoncjavaslat, a sorozások ideje már is ki van tűzve. Csongrádmegyében a sorozó bizottság elnöke, Dr. Nagy Sándor alispán, helyettes elnök, Onody Géza árvaszéki elnök. A sorozások következő sorrendben tartatnak meg, Szentesen május 1, 2 és 3. napjain. A tiszántúli járásban Mindszenten április 12, 13, 18 és 19. napjain. A csongrádi járásban Csongrádon április 30. máj. 1, 2, 3, 4 és 5. napjain. A tiszántúli járásban Kiskundorozsma április 8, 10, 12, 13, 19 20. napjain. Figyelemztetjük, mind a három korosztályba tartozó hadköteleseket, hogy a sorozásnál pontosan jelenjenek meg, mivel az elmaradók a törvény szigorú büntetéssel sújtja.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint; Nyugat felől esős idő várható, hőemelkedéssel és később megélénkülő szelekkel. Sürgöny prognózis. Enyhébb, esős szeles, Déli hőmérséklet 5.8 C.

## Egy nő

aki az egészséges bőrápolására ad, szeplőt eltávolítani, viruló, üde és fehér arczint elérni és megtartani óhajt, — az mosakodjék

Steckermjerd

Lilliomtejsappannal védjegy: Nádparipa)

Bergman és társa, Tetschen a. E.

cégtől. Drabja 80 fillért kapható minden gyógyszerár, droguéria, és illatszert üzletben stb.

— Nem kell borotva. Egészséges, kellemes és olcsó a „Rasol“ borotváló por. Kés nélkül borotvál. Egy kg. 30-zori borotváláshoz 4 korona. Egy darab hozzávaló csontkés 20 fillér. Használati utasítás díjtalan. A „Rasol“ kezelése a legegyszerűbb. A port vízzel kell pépszerű anyaggá keverni, az arca kenni és 8-10 perc után az arcról a csontkással levenni. Nincs olyan borbély, ki simábban és szebben tudna borotválni. Nőknek a Rasolin néhány perc alatt az arcról a szőrt minden fájdalom nélkül eltünteti. Ára utánvételt 2 korona 50 fillér. Utánvétellel szállítja a „Rasol“-t és „Rasolint“ a vezérképviselő: Friedrich M. Budapest, VI. Vörösmarty u. 73

**SALVATOR** kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás  
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes sava; yuviz.  
Kapható ásványvízhereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

A Fővárosnak egyik legfontosabb egészségügyi intézménye dr. Batizfalvy István Zoltán egyt. tanár, Pest vármegye t. főorvosának, az operatív és műfogászat specialistájának fogorvosai intézete (Károly körút 3). A főváros ezen joggal egyedülnek mondható ilyenmő intézményének melyet a nagyméltóságú v. k. ministeriubis elismerő levéllel tüntetett ki, melyben évtizedeken keresztül száz- és százezer fogbetegség kezeltetett, csakis e célra átalakított helyiségei a közegészségügy és operatív kívánalmaknak megfelelően legmodernebbül vannak berendezve. Évek óta jól begyakorolt műtői az igazgató személyes közreműködésével egész nap reggel 8-tól este 7-ig nyújtanak biztos és a legújabb villany átszűrődtetési rendszer alkalmazásával teljesen fájdalomtalan segítyt a fogfájás kimos betegsége által gyötörtöknek. Foghuzások altatásban is. Az intézet laboratóriummal és technikai műhellyel van ö-szekötve, hol a legjobb rendszerű műfogólatások készülnek, melyek a valódiaktól meg nem különböztethetők és úgy beszédre, mint rágásra teljesen alkalmasak és minden kellemetlenség nélkül helyeztetnek be. Mérsékelt árak teljes jóállás mellett. Levelekre az intézetet készséggel válaszol. Vidékiek fél nap alatt megkapják műfogóikat.

**Rendőri körözések.** Piti Mária szentesi vekerhái tanyájáról e hó 5-én virradóra záratlan istállójából a következő leírású 2 drb ló lopatott el ismeretlen tettesek által. 1 drb 20 éves pej, herélt, 2 hátsó lába kissé kesely, bal combján P. F. balpofáján X bélyeg értéke 240 korona. 1 drb 7 éves piros pej herélt két első és egyik hátsó lába kesely kissé csilagos, értéke 800 korona. Egy lóra való ócska hám 30 korona értékben. Ugyanakkor Ruzs Molnár Máté kárára a Piti-vel szomszédos tanyából egy sárgára festett, körül káros vestengelyű sárhányós, kivágott kocsi, rajta oldalra kapcsos ruganyos, vízmentes vászonnal bevont ülés-sel 150 korona értékben. A lopás elkövetésével két jól öltözött 18-22 éves körüli cigány gyanúsítatik. Megkerestettek a hatóságok nyomozás és eredmény esetén értesítés iránt. — Javitó nevelésre ítélt és a szegedi „Arpád” otthonban elhelyezett következő egyének 1911 március 3-án megszöktek: Balogh (Várad) György 18 éves szatmárnémeti illetőségű erős zömök testalkatu, feltűnően barna arcú cigány fiú, kezefején karján tetoválás, kék vászon gépész ruhában, bakkancsban. Kiss Ferenc 19 éves nagyváradi illetőségű, magas testalkatu, barna arcú és hajú, karján és mellén tetoválás, öltözeté kék vászon gépész ruha és bakkancs. Medvegy Béla 16 éves fejlett testalkatu, szőke hajú homlokán 3 centiméteres friss sebforradás ruházata kék vászon gépészruha és bakkancs.

— **Ösztöndíj kezdő fiatal iparosok, vagy idősebb segédek részére.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur *Mária Valéria* főhercegnő ö. cs. és kir. Fensége születésének emlékeztetőre *Vönglláder* Frigyes alapítványából származó ösztöndíj kamataira pályázatot hirdet. Ez alapítvány kamataiból két egyenkint 1100—1100 koronás ösztöndíjat alakított.

Ez ösztöndíjakat képesítéshez kötött ipart üző, két (2) szegényebb sorsú, érdemes, szakmájukban kiváló és józan életű olyan kezdő fiatal, magyar honos

iparosmesterek, vagy idősebb segédek fogom odaítélni továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgótöke gyanánt, kik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették, vagy átvenni akarják.

Pályázhatnak e két (2) ösztöndíjra a fenebb említett iparosmesterek és segédek közül mindazok, kik katonai szolgálatukat már teljesítették, vagy az alól jogérvényesen végleg felmentettek; és akik, ha mesterek, legalább egy (1) évet, ha segédek, legalább öt (5) évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe be nem számítható és általában csakis a tényleges műhelyt gyakorlatban töltött évek vehetők számba.

A pályázati folyamodványban megemlítendő az, hogy folyamodó az ösztöndíjat mely célra igényli (továbbképzés, berendezés, — vagy forgótökegyerés céljából). Abban az esetben, ha berendezés, vagy annak tökéletesítése céljából igényli, — az is megemlítendő, hogy mely berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van az illetőnek szüksége, — s azok mely értéket képviselnek, — továbbá mely hazai gyárban, vagy ipartelepen óhajtja azokat, — feltéve, hogy belföldön gyártatnak, — beszerezni. Ha az ösztöndíjat folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlítendő az, hogy a továbbképzést hol és miként kívánja eszközölni.

Amennyiben külföldre kívánna utazni, közlemények nyelvismereteit, továbbá az iskola, gyár, vagy műhely neve is hová ismereteinek gyarapítása céljából menni óhajt és megemlítendő az i. vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő felvétele biztosítva van-e vagy sem?

Amennyiben folyamodó atyja műhelyét még nem vette át az is megemlítendő, vajjon van-e erre keltatása s mikor veheti azt át.

A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók:

a) születési bizonyítvány,  
b) magyar honosságot igazoló bizonyítvány,  
c) erkölcsi bizonyítvány,  
d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány,

e) az I fokú iparhatóság (ipartestület) bizonylata arról, hogy folyamodó milyen mesterséget üz; mióta mester illetve segéd, atyja iparát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e és ha segéd, jelenleg kinek műhelyében dolgozik?

f) folyamodó szakmabeli kiválóságát, vagy a felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadmenetségi díjkönyv, stb.)

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek. — Ily bizonyítvány csatolása a folyamodvány külszeten feltűnően jelzendő.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi-miniszter urhoz címzett és kellőleg felszerelt folyamodványok legkésőbb f. évi április hó 15-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújthatók be.

— **Ösztöndíj iparosok özvegyei és árva részére.** A kereskedelemügyi miniszter ur *Goldberger* Erzsébet által 1367. szeptember hó 18-án Bécsben az Óbudai kékfestőgyár felvirágzásának emlékeztetőre tett alapítvány 2400 (kettőezer-négyszáz) koronát kitevő kamataira az alábbi módokat mellett nyilvános pályázatot hirdet.

1.) A fenti kamatösszegeből 7 (hét) egyenkint 300—300 (háromszáz—háromszáz) koronás, egy 250 (kettőszázötven) koronás, összesen tehát 8 (nyolc) segélydíjat alakít.

2.) E segélydíjakat szakmájukban kivált józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart üzőt magyar honos iparosmesterek *szegénysorsú özvegyei, vagy szegénysorsú, de 18 évet még be nem töltött (fiú esetleg lány) árva*knak fogja odaítélni.

3.) Pályázhatnak e segélydíjakra a 2. pontban említett özvegyek és árva, ez utóbbiak anyjuk, vagy gyamjuk utján.

Özvegyek kik férjük iparát folytatják, árva, kik atyjuk iparát választották életpályául, s mint ilyenek segéd, vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felsőiparisiskolába) járnak, az odaítélésnél előnyben részesülnek.

Árváknál, ha további kikipzésük érdekében több évi támogatásra volna szükség, nem fog a miniszter ur elzárkózni az elől, hogy e segélydíjat az alapítványi kamatok ternére, az előrehaladás igazolásának kikötése mellett esetleg több éven át engedélyezze.

Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árva ugyanazon alapítvány kamataiból segélyt csakis rendkívüli kivételes esetben kaphatnak.

4.) A folyamodványban részletezendők: a cél,

melyre folyamodó a segítyt igényli és a körülmények, melyek őt a segíty kérdésre utalják.

5.) A folyamodványhoz *oklevél*ül csatolandók a következő mellékletek:

a) *Özvegyeknél:*

a) a házasságlevél,  
b) a férfi magyar honosságot, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok,  
c) a férfi iparigazolványa, vagy annak másolata,  
d) a férfi szakképzetségét igazoló okmányok iskolai bizonyítvány, rendelőkötő bizonyítvány, kiáltási oklevél stb.  
e) a férj és özvegy erkölcsi bizonyítványa,  
f) szegénységi bizonyítványa.

b) *Árváknál:*

a) az atya magyar honosságot mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok,  
b) az atya iparigazolványa, vagy annak másolata,  
c) az atya szakképzetségét igazoló okmányok,  
(I. fent d) alatt.

d) az atya erkölcsi bizonyítványa,  
e) az árva születési bizonyítványa,  
f) az árva legutolsó bizonyítványa,  
g) ha az árvaiparossegéd, vagy tanonc, vagy ipari szakiskola (felsőiparisiskola) tanuló, a tanító-mesternek, vagy mesternőnek, iparisiskolai igazgatónak bizonylata arról, hogy az illető mióta van nála alkalmazásban (hányadik évfolyamjáról) és mily erkölcsi magaviselet és előrehaladást tanusít.

h) szegénységi bizonyítványa.  
Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány külszeten feltűnően jelzendő.

A kereskedelemügyi miniszter urhoz címzett és kellőleg felszerelt folyamodványok legkésőbb f. évi április hó 15-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújthatók be.

## Eladó ház.

Licsicsányi János sugár utca 30 számú sarokháza szabad kézből eladó. Ugyanott egy üzlethelyiség is kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnál helyszínen.

## Hirdetmény.

Az apaállat-vizsgálat (bika, kan kos,) a járási mezőgazdasági bizottság által Csongrádon folyó hó 22-én a község háza udvarán délelőtt 9 órakor fog megtartani.

A megtartandó vizsgálatra a csongrádi lakosok apaállatait, hajtathatnak fel.

A vizsgálatra apaállatait az is felhajtathatja, aki még ez ideig be nem jelentette. Csongrád, 1911. évi március 16-án:

*Faragó* s. k. III. jegyző.

## HIRDETMEY.

Figyelemztetik a közönség, hogy az utcára semmi féle jóságot, tyukot kacsát, ludat sertést stb. kibocsátani, nem szabad egy szersmint közhire tétetik, hogy ezentul minden az utcán talált jóság a rendőrök által a község házához behajtatik a hol az illető tulajdonosnak hajtó pénzt kell fizetni azonfeül pedig a tulajdonos a járási főszolgabírói hivatalhoz is feljelentetik.

Csongrád 1911 évi Március hó 9 én

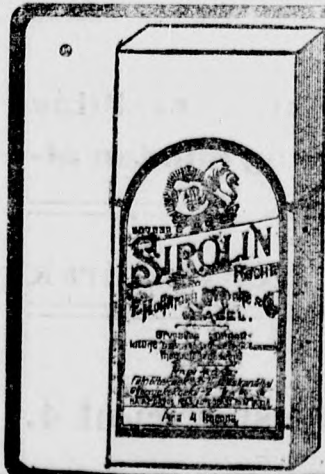
Előljároság.

## HIRDETMEY.

Közhire tétetik, hogy azon egyének, kik tüzesetek alkalmával a vész helyére saját akaratukból saját fogatukon a tűzfecskendőt vagy az első 3 lajt vizet szállítják a vízfordásban tovább segédkeznek 6 koronáig terjedő jutalomdíjban részesítetnek, és pedig a legelső kap 6 koronát, második 5 koronát aki harmadiknak érkezik a tűzhöz az 4 koronát, érkezésüket a sorrend megállapítása végett a tűzoltóparacsnoknál jelentsék a helyszínen.

Csongrád 1911 márczius hó 9-én

Gyánt István s k tűzoltóparacsnok.



# Gümmőkör (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

## SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“-t csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,  
Basel (Svájcz). — Grenzach (Németország).



### Naponta friss Szalvator sör csapolás.

Albert Viktor vendéglős értesíti a t. közönséget, hogy nála mátol fogva naponta friss Szalvator sör csapolás lesz. Kéri a t. közönség szives pártfogását.

### Hirdetmény.

Felhívatik a közönség, hogy a vármegyei szabályrendelet értelmében, a község belterületen szalma és hasonló gyúlékony anyagok csakis zárt fedél alatt tarthatók, nyílt helyen csak ott engedtetik meg a szalma és hason-nemű tárgyak össze rakása ahol az épületből legalább is 40 méter távolságra lehet, — köteles minden háztulajdonos udvarában legalább egy drb 2 hkl. hordó vizet állandóan készletben tartani és egy olyan hosszúságu létrát melynek segítségével a házfedelre könnyen fellehet jutni. A jövő hét folyamán ezek ellenőrzése céljából vizsgálat fog háziról házra jární, s azok kik ezen felhívásának eleget nem tesznek a legszigorubbán megbírságotlatnak. Ez alkalommal megvizsgálva lesz az is, hogy az árnyékszékeket a hét folyamán kitisztattatta-e a lakosság, közhiré tétetik az is, hogy az ürüleket elásni nem szabad, hanem azt a gyepmester által kell kihordatni, az ellen vélők szintén megbírságotlatnak.

Csongrád 1911 március hó 9-én.

Előljároság.

### A jövő szőlője!



Mindenki beismerte már, hogy a Delaware szőlő

csakugyan felülmulhatatlan, bortermő, erős édes bort ad, nem rothad, korán érő, sem oltani, sem

permetezni nem szükséges. A leírást annak, hogyan kell a gyökereztetést elősegíteni, minden vevőnek a szállitmánnyal elküldöm, ezen eljárás mellett mind megfakad. Sima vészsző százanként 6 korona, ezer darab 50 koronáért első osztály, másodosztály 30 koronáért kiváló tiszta fajban 10% előleggel megrendelhető. Készlet még 26 ezer.

szőlőtelep-tulajdonos  
Jedlicska István  
Zenta.

### Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

### férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferenoz  
férfi szabó  
szabó ipari szakoktató.

### Kiadó fűszer üzlet.

Kozma József Kossuth utca 35 számu házában egy bolt helyiség berendezéssel, az összes árucikkek átvételével több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni az üzletben bármikor.

### KIADÓ LAKÁS.

Ujszászy János Andrassy utca 12 számu házában egy uri lakás villamvilágítással vízvezetékekkel azonnal kiadó.

A lakás áll, 2 tágos esinos festet szoba, konyha éléskamra, fásszin és padlásból.

Értekezhetni Ujszászy Istvánnal a csongrádvárosi takarékpénzt.-nál levő lakásán bármikor.



Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan lesoványodáshoz hajlandó használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonkint 3 phiolával á. 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szélküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétel — Schaumann gyógyszerész Stockerauban. Kapható minden gyógyszerárban.

Magyarországi főraktár:  
Dr. Egger L. és Dr. Egger J.  
gyógyszertára Budapest.

### Mást ne vegyen

### köhögés ellen

mint az orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcs és számarhurutos bántalmaknál.

### Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA

a három hársfáról.

5900 hiteles bizonylatok bizonyítéka segélyt hozó eredményt.

Egy csomag 20 fillér. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Farkas Lajos, Lów Adolf és Barna Henrik urak gyógyszerárában.

OLÁH ISTVÁNNAK a városháza melletti emeletes házában több kisebb nagyobb lakás van állandóan kiadó. Fizetendő a lakbér akár hét akár havi akár negyedévenként. A akást a bérő tetszése szerint osztom be.

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy megelégedést aratnak

## BENZIN és NYERSOLAJ MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész sem hatósági engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piakepes cséplés, már 4 lóerejű gépeknél is egész 20 lóerőig

Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad cséplni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben teljesen tájékozva lesz.

Az itt hirdetett gépek chliséje jövő számunkban ezen a helyen lesz látható.

Bérmentes szállítás az ország minden állomásra.

Legujabban megállapított igen előnyös árak és kényelmes feltételek

Levélcim:

KELLNER ANTAL ÉS FIA Budapest, váci-ut 4.